

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201170
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122201170.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX R., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokátska kancelária, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 08901 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava - Ružinov, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp/15/2022-171 zo dňa 05.09.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I., II. a III.

Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalobu v časti týkajúcej sa určenia, že úver zo zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.12.2013 je bezúročný a bez poplatkov zamietá.
II. Žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietá.
III. V konaniach uvedených vo výrokoch I. a II. je žalobca povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.
IV. Určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.12.2013 uvedená v časti „Vyhlásenie klienta“ v znení:

„Moje osobné údaje uvedené v zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB ako aj osobám zo skupiny s ústnymi väzbami k VÚB v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa San Paolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia môjho rizikového profilu, vymáhania mojich prípadných záväzkov po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie zmluvy, pričom beriem na vedomie, že svoj súhlas som oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu, alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že sa zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu spoločnosti.“

je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

- V. Určuje že zmluvná podmienka v zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.12.2013 uvedená v časti „Zmluvné podmienky“, bod 13, Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, ods. 13.3 v znení:

„Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivjej splátky. V 30-ty deň po splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. Tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Žalovaný je povinný v časti konania týkajúceho sa vyhlásenia neprijateľných zmluvných podmienok zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou súdu doručenu 27.01.2022 domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Podľa žaloby s právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., uzavrel 12.12.2013 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 395,99 eura, ktorý mal byť zaplatený v 14 mesačných splátkach po 33,64 eura. Ročná úroková sadzba bola 26,70 %, RPMN vo výške 26,70 %, priemerná RPMN bola 45,94 %. Žalovanému bola na úver uhradená suma 470,96 eura. Podľa žalobcu zmluva neobsahuje všetky tie náležitosti, ktoré sú vyžadované zákonom pre daný druh spotrebiteľského záväzkového vzťahu. V zmluve nie je správne uvedená celková čiastka, ktorá má byť na úhradu úveru zaplatená. Správne mala byť uvedená suma 470,96 eura, uvedená bola čiastka 457,66 eura. Zmluva tiež neobsahuje správny údaj o výške RPMN, v zmluve je uvedený údaj 26,70 %. Podľa internetovej interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií Slovenskej republiky hodnota RPMN je 30,03 %. Zmluvou dohodnutý úrok 26,70 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil o sumu 74,97 eura. Podľa žalobcu zmluva tiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v časti Vyhlásenie klienta a v časti Zmluvné podmienky bod 13.

Súd konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil, argumentujúc, že zmluva všetky zákonom vyžadované náležitosti obsahuje. V ostrom kontraste s tvrdením žalobcu, že zo zmluvy o jeho úvere nie je možné zistiť termín konečnej splatnosti je správanie sa samotného žalobcu, splátky úveru splácal, čo dokladuje sám prílohami žaloby. Bez pochybností je zrejmé, že zmluva bola uzavretá na dobu určitú. Výklad údajov uvedených v zmluve podávaný zo strany žalobcu trpí účelovým formalizmom, zvädzajúcim až k absurdným interpretačným záverom. Pokiaľ žalobca tvrdí, že zo zmluvy nevedel vyčítať termín konečnej splatnosti úveru, ako je potom možné, že úver splácal ak nevedel kedy, koľko, komu a dokedy má splácať. Žalobca podľa žalovaného účelovo interpretuje jasné, zreteľné a jednoznačné údaje o úvere uvedené v zmluve, s cieľom zdôvodniť údajnú potrebu aplikácie zákonnej sankcie bezpoplatkovosti úveru. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na internetovú kalkulačku Ministerstva financií Slovenskej republiky, túto kalkulačku nie je možné ako dôkaz použiť v súdnom konaní, môže slúžiť výlučne ako orientačný údaj. V zmluve sú predpoklady na výpočet RPMN uvedené, pri ich dosadení do vzorca a prepočítaní na percentá a po zaokrúhlení na dve desatinné miesta je RPMN vo výške 26,70 %. Keďže nákladmi spotrebiteľa boli v danom záväzkovom vzťahu len úroky, RPMN bola v rovnakej výške ako úroková sadzba, t.j. 26,70 %. Rozhodným ustanovením v čase uzavretia zmluvy o úvere bol § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka definujúci výšku odplaty, pričom odplata za úver je pojmom širším ako úrok z úveru. Vychádzajúc zo súhrnných informácií o poskytnutých spotrebiteľských úveroch v 3. štvrtroku 2013 bola RPMN u spotrebiteľských úveroch, obdobných ako daný úverový vzťah, 45,94 %, pričom v zmluve o úvere je odplata len vo výške 26,70 %. Úroková sadzba 26,70 %, ktorá je zároveň aj celkovou výškou odplaty (RPMN), nebola ani rozporná so zákonom, ani s dobrými mravmi. Žalovaný mal taktiež za to, že zmluvné podmienky, určenia neprijateľnosti ktorých sa žalobca domáhal, nie sú neprijateľnými.

Posudzujúc zistený skutkový stav mal súd prvej inštancie za to, že dôvodným bolo určenie neprijateľnosti žalobou označených zmluvných podmienok. Čo sa týka nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, súd súhlasil s argumentáciou žalovaného. Poukázal na to, že zo zmluvy vyplýva, že sa uzatvára na dobu určitú, splátky sú splatné vždy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, pričom prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy a termín konečnej splatnosti je 02/2015. Podľa súdu prvej inštancie pre priemerného spotrebiteľa muselo byť zrejmé, že doba trvania zmluvy a jej konečná splatnosť pri riadnom splácaní úveru je do 20.02.2015. Požiadavky žalobcu v zmysle jeho predstáv, ako by mala byť náležitosť uvedená, považoval za prepiaty formalizmus, ktorý v rozhodnutiach sp.zn. 1Cdo/167/2021, 2Cdo/69/2020, aj 7Cdo/277/2021 odmietol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Pokiaľ mal žalobca za to, že v zmluve bola nesprávne uvedená RPMN 26,70 %, odvolávajúc sa na internetovú kalkulačku Ministerstva financií Slovenskej republiky, súd uviedol, že priamo pri tejto kalkulačke je uvedené upozornenie, že kalkulačka má nezáväzný charakter, slúži výlučne na

informatívne účely. Kalkulačka navyiac pri splatnosti splátky uvádza možnosti iba na začiatku obdobia, na konci obdobia, čo presný výpočet vylučuje. Súd prvej inštancie realizoval výpočet na súdnej kalkulačke s predpokladmi uvedenými v zmluve - výška úveru 395,99 eura, počet splátok 14, dátum úveru 12.12.2013, dátum prvej splátky 20.01.2014, periodicita splátok mesačne, deň splátky 20, výška splátky 32,69 eura, výsledkom je RPMN 25,65 %, čo je priaznivé pre spotrebiteľa a nie naopak.

Pokiaľ mal žalobca za to, že nesprávne bola uvedená celková čiastka, ktorú má zaplatiť, súd uviedol, že zmluva výslovne uvádza, že celková čiastka na zaplatenie je 457,66 eura s poistením 470,96 eura. Zo zmluvy vyplýva, že poistenie nebolo povinné.

Podľa súdu prvej inštancie taktiež nie je možné súhlasiť s tým, že úrok 26,70 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie odkázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/171/2019, 3Cdo/36/2020. Najvyšší súd v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo/171/2019 za nie neprimeranú odplatu považoval odplatu vo výške

32 %, ktorá neprevyšovala ani dvojnásobok priemernej RPMN všetkých typov spotrebiteľských úverov. V rozhodnutí sp.zn. 3Cdo/36/2020 Najvyšší súd za neprimeraný v minulosti považoval dohodnutý úrok 28,68 %. Súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ žalobca poukazoval na to, že priemerná úroková sadzba na obdobný úver poskytovaný v období 12/2013 rezidentom eurozóny bola 11,02 %, podľa názoru súdu správnym komparatívnym údajom je priemerná úroková sadzba za úvery poskytované spotrebiteľom Slovenskej republiky, ktorá je podľa www.nbs.sk za 12/2013 vo výške 14,79 %, a teda v zmluve skúmaná úroková sadzba nedosahuje jej dvojnásobok. Podľa súdu prvej inštancie odplata bola v súlade s právnou úpravou. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie žalobu v časti určenia, že úver je bezúročným a bezpoplatkovým a v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, zamietol.

Výroky o nároku na náhradu trov konania odôvodnil zásadou úspechu v jednotlivých častiach konania, vychádzajúc z § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, a to voči výrokom I., II. a III. z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, zdôrazniac, že na dôvodoch spočívajúcich v absencii termínu konečnej splatnosti úveru a nesprávnej celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, netrvá. Namietá však dôvody, ktorými argumentoval súd prvej inštancie k dobe trvania zmluvy, k správnosti výšky RPMN a k úrokovej sadzbe k zmluve.

Žalobca poukázal na to, že v zmluve je uvedená doba trvania zmluvy pri riadnom splácaní do 20.02.2015. Podľa žalobcu plynutie času je všeobecne uplatňovanou právnou skutočnosťou, vyjadruje určitý časový úsek vyjadrením konkrétneho počtu dní, týždňov, mesiacov, či rokov. Doba je takýmto časovým úsekom, ako časového obdobia, ktoré začína plynúť prvým dňom a končí sa posledným dňom tohto časového obdobia, teda od - do. Súd prvej inštancie podľa žalobcu však ani začiatok doby, ani časové obdobie nijako nevymedzil a určil len koniec doby trvania zmluvy. Dobu trvania zmluvy nie je možné zistiť ani analogickým postupom podľa algoritmov obsiahnutých v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré sa súd prvej inštancie odvoláva, podľa ktorých sa má dať doba trvania zmluvy zistiť z počtu splátok a splatnosti prvej a poslednej splátky. Doba trvania zmluvy vymedzená len jej koncom nemôže podľa žalobcu spĺňať požiadavku zákona, podľa ktorej úverová zmluva musí obsahovať dobu trvania zmluvy. Súd prvej inštancie dobu trvania zmluvy určil len posledným dňom časového obdobia, možno preto, lebo splatnosť prvej splátky nie je uvedená na prvej strane zmluvy, ale až v zmluvných podmienkach napísaných drobným písmom. V súdnej veci doposiaľ ani žalovaný, ani súd prvej inštancie nikde neuviedli aká je doba trvania zmluvy. Je tu len tvrdenie o tom, že zmluva dobu trvania obsahuje, ale nikto zatiaľ nevie aký je obsah jej konkrétneho vyjadrenia ako časového úseku so začiatkom a koncom vyjadreného v platných časových jednotkách.

Podľa žalobcu zásadnou otázkou zostáva čo v praxi znamená požiadavka v článku 10 ods. 2 písm. c) Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES. V zmluve o úvere zrozumiteľne a stručne uvádzať dĺžku trvania zmluvy o úvere, resp. požiadavka § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pritom pojem „obsahovať“ použitý v zákone o spotrebiteľských úveroch treba vykladať v zhode s pojmom „uvádzať“ smernice. Zmluva teda musí dobu trvania zmluvy obsahovať tak, že ju musí uvádzať. Na túto zásadnú otázku súd prvej inštancie zrozumiteľnú a jednoznačnú odpoveď nedal. Žalobca poukázal na odôvodnenie 10 Smernice, podľa ktorého rozsah harmonizácie určuje vymedzenie pojmov v tejto smernici. Povinnosť členských štátov vykonávať ustanovenia tejto smernice by sa preto mala obmedziť na jej rozsah pôsobnosti určený týmto vymedzením pojmov. Ani smernica, ani zákon o spotrebiteľských úveroch nevyžadujú, aby zmluva obsahovala len údaje, z ktorých sa dá

tá-ktorá obligatórna náležitosť zmluvy nepriamo odvodíť, ale vyžaduje predpísané náležitosti v zmluve priamo uvádzať. K záväznosti legálnych definícií pojmov poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/234/2021 z 29.09.2021.

Vo vzťahu k predpokladom použitým na výpočet RPMN žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-448/17, na bod 3 jeho výroku, z ktorého vyplýva, že ak zmluva obsahuje len matematický vzorec výpočtu RPMN, nestačí to, tento vzorec musí byť doplnený predpokladmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, čo neznamená nič iné ako doplnenie o jednotlivé premenné konkrétnymi údajmi, aj s ich pomenovaním, teda uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN platných pre konkrétnu zmluvu s explicitným vyjadrením, že ide o predpoklady použité na výpočet RPMN. Pokiaľ súd považoval vo vzťahu k zisteniu výšky RPMN za záväznú súdnu kalkulačku, ktorá mala súdu slúžiť ako dôkazný prostriedok, s týmto dôkazným prostriedkom oboznámený nebol, nenašiel ho ani v elektronickom súdnom spise, nemohol sa k nemu vyjadriť, evidentne ide o výpočet nesprávny, nakoľko výsledok nemôže byť menší ako je ročný úrok. Súd mohol podľa žalobcu prípadne žalovanému na odstránenie rozporu uložiť, aby predložil vlastný úplný výpočet RPMN, s výsledkom RPMN vo výške 26,70 %, z čoho by bolo možné overiť aké predpoklady na výpočet RPMN žalovaný použil, pričom na zistenie nesprávnej výšky RPMN postačuje rozdiel 0,1 %.

Podľa žalobcu nesprávny je aj záver súdu prvej inštancie k ročnej úrokovej sadzbe 26,70 %. V tejto súvislosti odkázal na niektoré rozhodnutia Okresného súdu Prešov, aj Krajského súdu Prešov, z ktorých za neplatný úrok bol posudzovaný úrok vo výške 20,47 %, 21,02 %, 24,50 %, 24,92 % alebo 27,02 % ročne.

Z dôvodov, ktoré uviedol, navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Obsahom odvolania je aj podnet na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Ak to odvolací súd bude považovať za vhodné, aby sa na Súdny dvor Európskej únie obrátil s otázkou v tomto zmysle: Či článok 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že jednotlivé tam uvedené náležitosti, ktoré úverová zmluva uvádza, musia byť v úverovej zmluve uvedené explicitne ako smernicou vymedzené legálne definované pojmy, ktoré sú pre veriteľa záväzné, alebo postačuje ak obsah týchto smernicou vymedzených pojmov vyplýva z celého textu úverovej zmluvy bez toho, aby veriteľ v úverovej zmluve tieto smernicou vymedzené pojmy explicitne uviedol slovami, ktoré požiadavky Smernice na pojmy vymedzené v článku 10 Smernice vyjadrujú, a ak spotrebiteľ chce zistiť, či úverová zmluva predpísané náležitosti obsahuje, má vedieť aké predpísané náležitosti má úverová zmluva obsahovať, a má si ich v úverovej zmluve nájsť, odvodíť alebo vypočítať sám z ďalších obsahových náležitostí, ktoré úverová zmluva obsahuje.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že zastáva názor, že spojením všetkých údajov prítomných v zmluve o úvere a všetkých jej súčasti, je vďaka jednoduchému porozumeniu čítaného (zmluvného) textu zrejme, že splátky sú splatné k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, termín konečnej splatnosti je február 2015, kedy je k 20. dňu v danom mesiaci splatná posledná splátka úveru. Uzavretie zmluvy na dobu určitú v spojení s dátumom vymedzeným termínom konečnej splatnosti úveru je potrebné jednoducho vyhodnotiť ako zrozumiteľné a jasné. Zmluvu o úvere, rovnako ako akýkoľvek právny úkon, je potrebné posudzovať ako celok. Táto právna otázka bola vyriešená uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/167/2021 z 27.04.2022, rovnako v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.04.2022 sp.zn. 7Cdo/277/2021, v ktorých sa najvyšší súd zaoberal spôsobom uvedenia údajov o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/234/2021 z 29.09.2021, toto sa týkalo odlišnej právnej situácie ako je prejednávaná vec. Najvyšší súd sa v tomto rozhodnutí zaoberal tým, že došlo k obsahovej zámene legálneho pojmu celkové náklady dlžníka spojené s úverom za iný legálny pojem celková čiastka, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť. K takejto situácii však v danom prejednávanom prípade nedošlo. Najvyšší súd v uznesení sp.zn. 7Cdo/234/2021, na ktoré žalobca odkazuje, nehovorí o tom, že poskytovateľ úveru je povinný v zmluve o úvere uviesť legálny pojem (teda vyslovene v zmluve o úvere uviesť povinnú náležitosť v jej legálnom znení). Výlučne hovorí o tom, že pojmu, ktoré je nepochybne zákonne definovaný, nemožno priradiť úplne odlišný obsah. Žalobca poukázal v tejto súvislosti aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-249/21 zo 07.04.2022. Dané rozhodnutie sa týkalo právneho stavu kedy smernica aj vnútroštátne právo jednoznačne stanovili, že objednávka musí obsahovať termín „objedávka s povinnosťou platby“ alebo zodpovedajúcu jednoznačnú formuláciu vyjadrujúcu skutočnosť, že podanie objednávky zahŕňa povinnosť zaplatiť obchodníkovi. V tomto prípade teda prijal záver, že formulácia na tlačive „dokončte rezerváciu“, ktorá neobsahuje formuláciu o povinnosti zaplatiť platbu, nie je dostatočná. Uvedená právna

situácia je preto úplne odlišná ako prejednávaná vec. Smernica ani zákon č. 129/2010 Z.z. nestanovujú explicitne použitie presného termínu „doba trvania zmluvy“, výlučne sa hovorí o tom, že spotrebiteľ musí byť informovaný o tom, ako dlho bude zmluva trvať.

Vo vzťahu k predpokladom na výpočet RPMN, žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.02.2021 sp.zn. 7Cdo/183/2020 kde najvyšší súd uviedol, že zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Zo zmluvy je pritom zrejmé v akej výške bude úver poskytnutý, aká je výška úrokovej sadzby, koľkými splátkami, v akej frekvencii bude dlžník poskytnutý úver splácať, a tiež aké sú celkové náklady spotrebiteľa. Zmluva teda nepochybne obsahuje všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Žalovaný uviedol, že žalobca nepredložil žiaden relevantný výpočet k výške RPMN, ktorý by RPMN spochybnil, preto nie je možné na takéto námietky prihliadnuť.

Čo sa týka výšky odplaty, žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/171/2019 kde Najvyšší súd akceptoval 32 % ročný úrok z úveru. Dojednanú odplatu v konkrétnom prípade vyjadrenú len vo forme úroku je potrebné posudzovať najmä s ohľadom na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať rozsudok z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne uvedené do uplynutia odvolacej lehoty (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 03.03.2023 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie dôvodným nebolo a taktiež nebol dôvod pre to, aby odvolací súd reflektoval na podnet žalobcu k podaniu návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

5. Odvolacie dôvody žalobcu boli založené na tvrdení o nesprávnosti zisteného skutkového stavu, o nesprávnosti jeho právneho posúdenia, argumentačne na výhrade, resp. tvrdení nesprávnosti záveru súdu prvej inštancie o tom, že zmluva obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti a spochybňovaní správnosti posúdenia primeranosti výšky v zmluve uvedenej úrokovej sadzby.

6. Po oboznámení sa s obsahom listín zo spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením súdom prvej inštancie má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z dokazovania riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci a právne závery ku ktorým dospel, vychádzajú zo skutkových zistení. V rozhodnutí dal zrozumiteľné, dostatočne konkrétne vysvetlenie dôvodov, pre ktoré žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol a dospel tak k správne právnemu záveru. Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania. Odvolací súd poukazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia (§ 380 ods. 2 CSP) a preto k odvolacím dôvodom žalobcu len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dodáva:

7. Žaloba je, čo sa obsahu týka, úkonom, ktorým žalobca vymedzuje subjekty, predmet a obsah žalobou začatého súdneho konania. Právom žalobcu je, vyplýva to z článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde. Žalobou môže uplatniť skutočnosti, ktorým hmotné právo prisudzuje právny význam. To, či bude v spore úspešný závisí od toho, či sa štruktúra príčin a následkov, ktoré sám pokladá za skutkový dôvod svojho nároku zhoduje so štruktúrou príčin a následkov, ktoré upravuje zákon a od toho, či tvrdené skutočnosti preukáže.

8. Žalobca, právne zastúpený, uplatnil žalobou tieto právne skutkovo vymedzené dôvody, ktoré podľa jeho názoru mali robiť úver, ktorý mu bol poskytnutý na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 12.12.2013 bezúročným a bezpoplatkovým: Zmluva nezodpovedá zákonným požiadavkám pre daný typ záväzkového vzťahu, keďže neobsahuje:

- dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN,
- úrok z úveru 26,70 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi,

na tvrdení o týchto nedostatkoch zmluvy zotrval aj v priebehu odvolacieho konania.

9. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu, má zmluva obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Zákon č. 129/2010 Z.z. vo vzťahu k náležitosti vyplývajúcej z tohto zákonného ustanovenia, nenormuje, v zmysle jednoznačného vymedzenia, zákonom použitý pojem doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru. Z dôvodovej správy k vyhlásenému zneniu zákona, ktorá je interpretačným pravidlom, vyplýva len potreba zrozumiteľnej informovanosti o tejto náležitosti.

Žalovaný v odvolaní už nespochybňoval absenciu údajov o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Zdôrazňoval len to, že podľa jeho názoru zmluva neobsahuje informáciu o dobe trvania zmluvy, tejto zákonom vyžadovanej náležitosti nemôže podľa neho zodpovedať súdom vymedzený koniec zmluvy. Súd nikde neuviedol aká je doba trvania zmluvy v zmysle konkrétneho vyjadrenia časového úseku so začiatkom a koncom.

10. Ústavný súd Českej republiky v rozhodnutí I. ÚS 331/1998 vyjadril názor, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje, podľa ktorého pri výklade právneho úkonu je nepísaným právnym pravidlom predpoklad, podľa ktorého žiadny normotvorca nezamýšľa dať tvorenému aktu absurdné alebo nerozumné následky. Súd by sa preto mal pri výklade zmluvy vyhnúť najmä takému výkladu, ktorý je pochybný najmä s obsahom na absurdné, či problematické dôsledky, ku ktorým vedie.

11. V bode 12.1 zmluvy je uvedené, že zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu voči spoločnosti podľa zmluvy, v bode 6.2 zmluvných podmienok je uvedené, že pokiaľ nie je v splátkovom kalendári alebo v zmluve uvedené inak, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, pričom podľa bodu 6.3 zmluvných podmienok prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy. To všetko za predpokladu pokiaľ v zmluve nie je uvedené inak.

V zmluve tzv. „inak“ uvedené nie je, ak bola zmluva uzavretá 12.12.2013 je jednoducho identifikovateľné, kedy začína platiť, kedy začína povinnosť splácať dlh v splátkach a kedy pri riadnom plnení povinností zo zmluvy záväzok splatiť úver končí. Trvanie zmluvy je tak vymedzené povinnosťou veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky ako úver, ku ktorej sa zaviazal podpísaním zmluvy 12.12.2013 a trvanie zmluvy je ohraničené splnením všetkých záväzkov a pohľadávok účastníkov daného zmluvného vzťahu. Vychádzajúc z obsahu zmluvy žalobca si musel byť bez akýchkoľvek pochybností vedomý toho ako dlho mala zmluva trvať, kedy má podľa zmluvy úver splatiť. Jeho úvaha o nedostatočnosti vymedzenia tohto pojmu je v zjavnom rozpore s požiadavkou vyplývajúcou zo zákonnej úpravy vychádzajúcej z požiadavky vyplývajúcej zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES, článku 10 ods. 2 bodu c). Podľa smernice zmluva musí zrozumiteľne a stručne uviesť dĺžku trvania zmluvy o úvere. Platí pritom, že vnútroštátne súdy podávajúce výklad vnútroštátneho práva musia uplatniť výkladové metódy, ktoré právo uznáva v zmysle znenia textu a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok smernicou sledovaný (rozsudok C-441/14, bod 31., rozsudok C-555/07, bod 48.).

12. V kontexte uvedeného je možné z hľadiska zrozumiteľnosti textu zmluvy pre konkrétneho spotrebiteľa vychádzať aj z charakteristiky priemerného spotrebiteľa tak, ako tento pojem vyplýva z bodu 18. preambuly Smernice č. 2005/29/ES z 11.05.2005, podľa ktorého priemerný spotrebiteľ je v súlade so zásadou proporcionality a z dôvodu umožnenia uplatňovania zamýšľanej ochrany charakterizovaný ako spotrebiteľ, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov.

Z tvrdení v žalobe nevyplýva existencia takých okolností pri vzniku zmluvného vzťahu, ktoré by mali vplyv na profil priemerného spotrebiteľa a ktoré by boli spôsobilé ovplyvniť vedomosť žalobcu v smere nedostatočnej informovanosti o tom, aká je doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti, v nadväznosti na formulácie, ktoré sú obsahom zmluvy.

13. Výklad požiadavky náležitosti zmluvy - doby jej trvania, ako to realizoval súd prvej inštancie, aj s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/277/2021, zodpovedá zmyslu a účelu smernice. Relevantný je taktiež odkaz súdu prvej inštancie na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/69/2020, podľa ktorého účelu smernice zodpovedá taký výklad, podľa ktorého sa neustanovuje povinnosť osobitne uviesť informáciu o dobe trvania zmluvy a termíne

konečnej splatnosti úveru. Zákonným textom je vyjadrená len požiadavka na uvedenie doby a dĺžky trvania zmluvy o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c) smernice.

14. Prostriedkom procesného útoku žalobcu, zastúpeného advokátom, bolo aj skutkové tvrdenie o nesprávnom údajoch o RPMN v zmluve, čo malo vyplývať z výpočtu žalobcom realizovaného spôsobom zadania údajov do interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií nachádzajúcej sa na internete. Prostriedkom procesnej obrany k predmetnému tvrdeniu bolo skutkové tvrdenie žalovaného o tom, že predmetnú kalkulačku nie je možné použiť ako dôkaz a pre dosadenie údajov, ktoré sú podľa zákona predpokladmi pre výpočet RPMN do vzorca, ktorý je obsahom zákona, je výsledok po zaokrúhlení (smerom nahor 26,70 %).

15. Podľa § 296 Civilného sporového poriadku spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenie o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

16. Podľa § 291 ods. 3 CSP ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ustanovenie § 296 sa nepoužije.

17. Vychádzajúc z citovaných noriem, zákonodarcom bolo v prípade zastúpenia spotrebiteľa advokátom vylúčené právnoochranné ustanovenie umožňujúce uplatňovať prostriedky procesného útoku, ktorými sú aj skutkové tvrdenia, hmotnoprávne námietky bez ohľadu na koncentráciu konania, z dôvodu, že v takom prípade, pri zastúpení advokátom, spotrebiteľ pojmovo stráca postavenie slabšej strany v konaní; povinnosť skutkových tvrdení spotrebiteľa je zachovaná (z Veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku, Nakladateľstvo C.H.Beck, 2016, str. 1023, str. 1031).

18. Za danej procesnej situácie, v ktorej bola ochrana právnych záujmov strany podmienená splnením jej procesných povinností a jej procesnou aktivitou, bolo povinnosťou súdu zaoberať sa skutkovo a právne tými dôvodmi, ktoré boli v žalobe tvrdené ako dôvody, pre ktoré mal byť úver bezúročným a bezpoplatkovým, zakladajúcimi predpoklad pre vydanie tvrdeného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

19. Zo spisu nevyplýva, že by žalobca po tom, ako žalovaný spochybňoval jeho skutkové tvrdenia o nesprávnom výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov a nepoužitelnosti interaktívnej kalkulačky pre výpočet RPMN, ktorá na nachádza na internete, realizoval procesný úkon v zmysle spochybnenia tejto procesnej obrany žalovaného. Ak v danej situácii súd prvej inštancie verifikovaním, v zmysle posúdenia správnosti výpočtu RPMN, ktorá je uvedená v zmluve, zadal v zmluve uvedené predpoklady pre výpočet RPMN do tzv. súdnej kalkulačky, nie je možné tomuto postupu súdu prvej inštancie nič vytknúť a relevantnosti nie je možné priznať ani výhradu žalobcu o tom, že výsledok tohto overenia zo súdnej kalkulačky sa nenachádza v súdnom spise. Nie je to totiž súd, ktorý je tým, kto má osobitnými listinami zakladanými do spisu preukazovať postup, resp. predpoklady pre úvahy a závery, ku ktorým dospel. Tvrdenie žalobcu o nesprávnom údajoch o ročnej percentuálnej miere nákladov, ktorá je osobitným ukazovateľom, ktorým sa vypočítava časová hodnota budúcich peňažných tokov zostala nepreukázaná. Zo zákonného textu pritom nevyplýva požiadavka, že by predpoklady pre výpočet RPMN mali byť skoncentrované v osobitnom bode zmluvy alebo vo forme vzorca.

20. Čo sa týka výhrady, resp. tvrdenia žalobcu o tom, že v zmluve dohodnutá ročná úroková sadzba je rozporná s dobrými mravmi, s odkazom na niektoré rozhodnutia Okresného súdu Prešov alebo Krajského súdu v Prešove, je potrebné uviesť, že v čase vzniku záväzkového vzťahu, zákon, konkrétne Občiansky zákonník v § 53 ods. 6, definoval, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadu sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Z predmetného zákonného textu tak vyplýva, že konkrétna výška úrokovej sadzby v konkrétnom záväzkovom vzťahu je daná aj rizikovou prirážkou ovplyvnenou zistením scoringu klienta, zmyslom ktorého je zhodnotiť rizikovosť konkrétneho možného klienta, zjednodušene povedané, nižší úrok je u menej rizikového klienta. V tomto zmysle nie je možná jednoduchá paušalizácia, čo však neznamená, že dohodnutý úrok z úveru nemá žiadne hranice keďže neprimerané vysoké úroky sú vo všeobecnosti považované za odporujúce všeobecným uznávaným pravidlám a mravným princípom spoločenského poriadku a preto sú v rozpore s dobrými

mravmi. Z uvedeného vyplýva, že záver o neprimeranosti úrokovej sadzby nemôže byť daný, resp. vychádzať z ničím nepodložených úvah. Odvolací súd sa stotožňuje s východiskom pre úvahu o primeranosti úrokovej sadzby, tak ako to realizoval súd prvej inštancie, posudzujúc priemernú úrokovú sadzbu za úvery poskytované spotrebiteľom v Slovenskej republike v období vzniku zmluvy. Pokiaľ bola podľa údajov Národnej banky Slovenska priemerná úroková sadzba za obdobný úver poskytovaný spotrebiteľom v decembri 2013 vo výške 14,79 % ročne, znamená to, že v zmluve dohodnutá úroková sadzba nepresahuje dvojnásobok priemernej úrokovej sadzby, nemôže tak byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako rozsudok vecne správny, vrátane súvisiaceho rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania odrážajúceho výsledok sporu vo vzťahu k tým výrokom, ktoré boli predmetom odvolacieho konania, podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, potvrdil.

22. Podnet žalobcu na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyhodnotil ako podnet, ktorému nebolo dôvodné vyhovieť, majúc za to, že argumenty žalobcu, ktoré mali byť dôvodom pre prípadné podanie podnetu, nevyhodnotil ako také, ktoré by znamenali, že výklad práva Európskej únie je nejasný a že sú tu pochybnosti o výsledku.

23. Pri odôvodnení rozhodnutia odvolací súd prihliadal na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu odvolací súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.